

των, είτε δι' ώρισμένων ἔργων, κρατεῖται ἐν εἰδείς ἐμπορικοῦ βιβλίου. Αἱ γυναῖκες ἔχουσι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὥραιότατα βιβλία, μὲν γυνίας χρυσᾶς ἢ ἀργυρᾶς, καὶ ἐπὶ τῶν ἔξωφύλλων μὲ τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τῆς ἴδιοκτήτιδος. Ἡ νεωτάτη μαρκησία Τραζιμέν, διηγεῖται δισυγγραφεύς, ἐκέκτητο βιβλίον τῶν ἀφέσεων περιεργότατον, ὅπερ αὐτοβούλως ἄφηνε πρὸ τῶν βεβίλων ὄμματων. Ὅσακις ἀπέκτα μίαν ἄφεσιν, ἀμέσως τὴν ἐνέγραψε, μὲ τὸν ἀριθμὸν, μὲ τὴν ἡμερομηνίαν, καὶ τὸ αἴτιον, ἔγενα τοῦ ὅποιον τὴν ἔλασθε. Τὴν τελευταίαν φοράν καθ' ἣν ὁ κ. Ναρζού τὴν εἶδεν, ἡ εὐσεβῆς μαρκησία εἶχεν ἥδη οἰκονομήσει ἐκατὸν τριῶν ἑτῶν, ἐπτὰ μηνῶν καὶ δώδεκα ἡμερῶν ἀφέσεις. Καὶ ἐπειδὴ ἵτο ἀκόμη νεωτάτη, μόλις εἴκοσι δύο ἑτῶν, εἶχε σκοπὸν ν' αὐξῆση τὰς ἀφέσεις της, μέχρις ὅτου ἡλικιωθῇ, εἰς πεντακόσια ἑτη. «Τοῦτο, ἔλεγε, θὰ μὲ ἀπαλλάξῃ τῶν βασάνων τοῦ Καθαρτηρίου, καὶ θὰ μὲ εἰσαγάγῃ ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν Παράδεισον!»

Ίδού προλήψεις ἀληθῶς Ἰταλικαῖ!

(ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΕΝ ΙΒΡΕΑ, ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΑΠΟΚΡΕΩ

«Ο μέγιστος τῶν τῆς συγχρόνου Ἰταλίας ποιητῶν, δ Καρδούτζης, ἔψαλεν:

— «Ἡ ἐλευθερία κρούει τὸ τύμπανον, καὶ ἀμέσως ἕξαφανίζονται ὃ τε μεσαίων καὶ αἱ ἀπόκρεω.»

Καὶ, ὡς πάντοτε, ὁ μέγας ποιητὴς ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν.

Ο μεσαίων, μετὰ τῶν πυργωτῶν αὐτοῦ φρουρίων καὶ τῶν ζανθῶν καὶ ἀεροεἰδῶν γαύντον πυργοδεσποιγῶν, τῶν πλανοδίων ἵπποτῶν καὶ τῶν φιλοδόξων ἀσπιδόφορων, τῶν αἰσθηματιῶν τρούνας ἢ ὄρων καὶ τῶν ὄμῶν αὐτοῦ τιμαριωτῶν, εύρισκεται μόνον εἰς τὰ σιτόθροτα in folio, ἀτινα κείνται ἐσκονισμένα ἐν ταῖς θήκαις τοφῶν βιβλιοθηκῶν, καὶ δὲν ζῆ, ὡς ἀπλὴ τις ἀνάμνησις, ἢ ἐν τοῖς δράμασι τοῦ Κώστα καὶ τοῦ Τζιακώζα.

Καὶ αἱ ἀπόκρεω ἕξαλείφονται, παρέρχονται ἀγενιστρεπτεῖ. Ἡ πρόοδος ἕξακολουθεῖ — ἀμείλικτος, ἀκαταμάχητος, ἀσπλαχνός — χωροῦσα ἐν μέσῳ τῶν θυμάτων της. Οπόσα ποιητικαὶ παραδόσεις παρῆλθον, ὡς δὲν μένουσιν ἢ τὰ ἵχην ἐδῶ καὶ ἔκει, ὡσεὶ νιφάδες χιόνος διαλυόμεναι πρὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου!

Ἐν τῇ ἀπελπιστικῇ ταύτῃ καταστροφῇ τῶν παλαιῶν παραδόσεων, ἐφίπταται — μόνη ἐπιζώσα — ἡ δημοτικὴ παραδόσις τῶν ἀπόκρεω τῆς Ἰβρέας, ἥτις συγκρατεῖται στερεῶς εἰς τὰ παλαιὰ τοῦ Καστελλάτζου ἐρείπια

Ἡ ωραία καὶ ἰσχυρὰ Ἰβρέα διατηρεῖ μετὰ φιλοστόργου μερίμνης τὰς ἀρχαίας αὐτῆς ἀναμνήσεις· μετὰ δὲ τοῦ αὐτοῦ ἀγερώχου, δι' οὐ — κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους — ἔζεδίωξεν ἐκ τῶν ὄρέων της τοὺς ἀετοὺς τοῦ Καπιτωλίου καὶ ἐπάλασιεν εἰτα κατὰ τῶν βαρβάρων τοῦ Βορρᾶ, διετήρησε πάντοτε τοὺς σκάρλους καὶ τὴν μυλωθρόν της· ἐν τῇ ἀλ-

ληλουχίᾳ δὲ τῶν διαφόρων κυβερνητικῶν διατάξεων σύδεμία τυραννία ἡδυνήθη ν' ἀντισταθῇ εἰς τὴν εὐγλωττον διαμαρτύρησιν τῶν ἀπόκρεω τῆς Ἰβρέας.

Ἡ Ἰβρέα, σήμερον ὡς καὶ πάντοτε — καὶ ἔταν ἀκόμη τοῦτο ἡτο τολμηρὸν καὶ ἐπικίνδυνον — περιέβαλε τὰς ἑορτὰς τῶν ἀπόκρεω διὰ τοῦ ποιητικωτέρου τύπου τῶν πατριωτικῶν καὶ φιλελευθέρων αὐτῆς αἰσθημάτων.

Περὶ τῆς ἀρχῆς τῶν ἀπόκρεω τῆς Ἰβρέας διαφωνοῦσιν οἱ συγγραφεῖς. Σοφὸς τις ἀρχαιολόγος διατείνεται... ἀλλ' ὅχι. «Ἄς ἀφήσωμεν τοὺς ἀρχαιολόγους κεκλεισμένους ἐν ταῖς σκοτειναῖς αὐτῶν βιβλιοθήκαις μετὰ τῶν μυῶν.

Καὶ ἂς ἀκούσωμεν τὴν συγκινητικὴν τοῦ λαοῦ παράδοσιν.

Εἶναι δὲ ΙΔ'. αἰών.

Ο Αὐθέντης τῆς Ἰβρέας καταπιέζει τοὺς ὑπηκόους του, ὃν τὰς ὥραίας θυγατέρας ὑποθάλλει εἰς τὸ jus primae noctis. Υπάρχει ἐν τῷ χωρίῳ ὥραία καὶ ξανθὴ νεᾶνις, ἡ κόρη τοῦ μυλωθροῦ, ἣν οἱ συντοπίται ὄνομάζουσιν Ἀστέρα τῶν Ἀλπεων. Ο Αὐθέντης τὴν εἶδε... τὴν ἐπιθυμεῖ... τὴν θέλει. Καὶ λέγει εἰς τὸν πατέρα αὐτῆς:

— «Ἄποψε θὰ μοὶ φέρης τὴν θυγατέρα σου· θέλω, ἐπὶ μίαν ὥραν, νὰ τὴν ἀνυψώσω εἰς τὴν τιμὴν τοῦ θαλάμου μου.

— Δύνεντα, — ἀποκρίνεται ὁ μυλωθρὸς, καταπίνων πύριγον αἰσχύνης δάκρυσ — εἰμὶ πρόθυμος εἰς τὰς διαταγάδες σου. Σοὶ ζητῶ μόνον ἀναβολὴν μέχρις αὔριον. Αὔριον δὲ, ἐνδεδυμένην τὴν πολυτελεστέραν αὐτῆς ἐσθῆτα, θὰ δδηγήσω διδύος τὴν κόρην μου εἰς τὸν Δύνεντην μου. Ανάμενε ημάς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ ἐνδόξου φρουρίου Σου!»

Η γυνὴ κατέρχεται σκοτεινὴ ἐπὶ τῶν ὄρέων, ἀτιναψοῦνται ἀπειλητικὰ πρὸς τὸν οὐρανόν. Ὁ μυλωθρὸς, προσβληθεὶς ὑπὸ τοῦ τυράννου εἰς τὰ ιερώτερα τῆς οἰκουγενείας καὶ τῆς τιμῆς του αἰσθήματα, συναθροίζει τοὺς ἐν δουλείᾳ καὶ αἰσχύνῃ ἀδελφούς του καὶ ἀφηγεῖται αὐτοῖς τὰ πάντα. Κραυγὴ φρίκης καὶ ὄργης ἐκρηγνύεται ἐκ τῶν γενναίων αὐτῶν στηθῶν.

— Πρέπει νὰ φονεύσωμεν τὸν τύραννον...

— Καὶ νὰ καύσωμεν τὸ φρούριον...

— Τοῦ λύκου φονευθέντας, πυρπολεῖται καὶ ἡ φωλεά του...

— Εἳς αὔριον!

— Εἳς αὔριον!

— Ζήτω ἡ ἐλευθερία!

— Θάνατος εἰς τοὺς τυράννους!

* * *

Ανατέλλει ἡ πρωΐα.

Ο μυλωθρὸς ἀνέρχεται τὴν πρὸς τὸ φρούριον ἀνωφέρειν. Τὸν ἀκολουθεῖ ἡ θυγάτηρ, ἀφωνος ἐκ τῆς κιδούς, ἀλλ' ἀκτινοβολοῦσα ἐξ ἐπίδοσης. Εἰς τὰ πέριξ — ἐν μέσῳ τῶν θάμνων, σπισθεῖς τῶν βράχων — διαφαίνονται ποῦ καὶ που, μυστηριωδῶς, αἱ κεφαλαὶ τῶν ἐν δουλείᾳ ἀδελφῶν της.

Ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τοῦ φρουρίου ἴσταται ὁ Αὔθέντης τοῦ Καστελλάτζου, ἀναμένων τὸ θύμα. Μόλις δὲ ἡ θελκτικὴ κόρη πλησιάζει αὐτὸν, ὁ λάγνος ἐκτείνει τὴν ἀρπακτικὴν χεῖρα, ὅπως τὴν θωπεύσῃ... Εἶναι ἀργά... Ἡ νεᾶνις ἔξαγάγει ἐγχειρίδιον καὶ τὸν διαπερφά... Τὸ εἰδεχθές πτῶμα κυλινδοῦται ἀνὰ τὴν κλίμακα... Ἡ ἐκδικήτρια τοῦ λαοῦ — ὅρθια, τρομερὰ — ἐγείρει τὸ αἱματόφυρτον ἐγχειρίδιον καὶ προσκαλεῖ τοὺς φίλους εἰς ἔξεγερσιν.

Οἱ Ἰερέοι ἔξοριδαι... τὸ φρούριον ἀλίσκεται... φρενεύονται οἱ ἐν κακουργίαις δπαδοὶ τοῦ τέρατος... αἱ φλόγες περιβάλλουσι τὸ ἀπαίσιον Καστελλάτζον. Εἰς τὴν λάρμψιν τῶν σωτηρίων ἐκείνων φλογῶν ἡ κοιλάς ὀλένιληρος ἐπαναστατεῖ... Ἡ τελευταία ὥρα ἥχησε διὰ τοὺς τιμαριώτας τῆς Ἰερέας... Ἡ ἐπαναστασίς, ἡ ἐθνέγερσις, ἡ ἀγία ἐκδίκησις γινᾶται.

Ζήτω ἡ ἐλευθερία!

Ζήτω ἡ Ἰερέα!

* * *

Ἡ Ἰερέα ἑορτάζει καὶ σήμερον τὴν παλαιὰν τῆς ἐλευθερίας νίκην.

Ἐθύμυμον κυματίζει τὸ πλήθος τῶν ἐρυθρῶν σκούφων, τὸ σύμβολον ὑφ' ὃ πλούσιοι καὶ πτωχοί, μικροὶ καὶ μεγάλοι, πάντες ἀδελφοῦνται κατὰ τὰς ἑορτὰς ταύτας. Ἐν μέσῳ δὲ τοῦ εὐθύμου πλήθους διέρχονται οἱ σημαιοφόροι μετὰ τῶν σημαιῶν τῆς δημοτικῆς ἑορτῆς διέρχονται οἱ ἀμπάται, ρωμαλέοι νεανίαι διατελεγέντες εἴς ἑκάστης συνοικίας, ἐν ρωμαντικῇ ἀμφιέσει καὶ ἐφ ἵππων κομψύτατα σεσαγμένων, ἀνὰ κεῖφας ἔχοντες γυμνὸν τὸ ξῖφος, οὐ τὴν σκραν κασμεῖ θαλερὸν χρυσόμηλον (πορτοκάλλιον). Διέρχονται τύμπανα καὶ σάλπιγγες, παιανίζουσαι στρατιώτικά ἐμβατήρια καὶ ὑμνούσι τῶν ἀπόκρεων διέρχεται καὶ ὁ Γραμματεὺς, μετὰ φενάκης καὶ τρικώνου πίλου, ἔχων ὑπὸ μάλης τὸ παλαιὸν τῶν ἀπόκρεων βιβλίον διέρχεται καὶ τὸ Ἐπιτελεῖον, διέπειρε τὸν συγκρατεῖ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Στρατηγοῦ τὴν τάξιν τῆς ἑορτῆς καὶ, ἐφ' ἀμάξης συρομένης ὑπὸ λεόντων, διέρχεται μεγαλοπρεπής ἡ Μυλωθρὸς, ητις ἀναμιμνήσκει τὴν ἀρχαίαν τοῦ λαοῦ σώτειραν.

Κατὰ τὴν τελευταίαν τῶν ἀπόκρεων ἐσπέραν ἡ πομπὴ αὐτὴ διέρχεται δι' ἀπασῶν τῶν συνοικιῶν τὸ δὲ πλήθος συμπυκνοῦται ἐπὶ τῶν ὀλοφωτίστων πλατειῶν, περὶ τὸν σκάρλογο, δηλαδὴ τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας: ὑπὸ δὲ τὸν ἥχον τῶν στρατιωτικῶν μουσικῶν, ὁ ἐκλεχθεὶς ἀμπάτης προχωρεῖ, θέτει πῦρ εἰς τὸν σκάρλογο... καὶ ἡ λάζαψις τῆς φλογὸς ὑψούται πρὸς τὸν οὐρανὸν σπινθηροβούλος, εὔθυμος, ἐλευθέρα...

Τὴν τελευταίαν ἐσπέραν τῶν ἀπόκρεων ἡ πόλις τελεῖ τοὺς γάμους τῆς Μυλωθροῦ καὶ τοῦ ἐμπρόσικτος τὸν σκάρλογο ἀμπάτη τὰ δὲ τέκνα, ἀτινάξ τοῦ γάμου τούτου γεννῶνται, ἐκπαιδεύονται δι' ἔξοδων τοῦ δημοσίου...

ΦΡ.

— Δύο κατάρρους εἶχα φέτος ὁ δεύτερος μοῦ πέρασε πολὺ γλήγορα.

— Καὶ διὰ τοῦτο;

— «Α! τὸν πρῶτον τὸν ἔχω ἀκόμη!»

Ο ΑΝΩΡΩΠΟΦΑΓΟΣ

— Τοῦ κάκου! — ἐλεγεν ὁ διάσημος καθηγητὴς Μάρκους, ταχυδακτυλουργὸς τοῦ Σάχη τῆς Περσίας, τοῦ Αύτοκράτορος τῆς Βραζιλίας, τοῦ Ἡγεμόνος τοῦ Οὐενοποχάτη, κτλ. δύον καὶ ἄν βάλω ἐπὶ τοῦ προγράμματος τοὺς τίτλους μου, καὶ τὸν κατάλεγον τῶν Βασιλέων καὶ τῶν Αὐτοκρατόρων οἵτινες μ' ἔθαυμασσαν καὶ μὲ τιμῶσι διὰ τῆς φιλίας των — τὸ κοινὸν τῆς Πάξτων δὲν θέλει νὰ μὲ χειροκροτήσῃ... καὶ τὸ κιβώτιον εἶναι κενόν!

Καὶ οὐδεὶς ποτε ταχυδακτυλουργὸς, οὐδὲ ὁ Βόσκος, ἡδυνθήτη νὰ πληρώσῃ κενὸν κιβώτιον!

— Τὶ νὰ βάλω εἰς τὸ ἐσπερινό μου πρόγραμμα; ἡδύτα θλιβερῶς ἔσυτόν, ὁ διάσημος καθηγητὴς. — Χρειάζεται κάτι τι ἔκτακτον δύναται κινήσω τοὺς ἀδελφούς τούτους Ἀμερικανούς.

“Α! εύρον! — ἀνέκραξεν ἐπὶ τέλους, καὶ ἔγραψεν.

— «Ο! Ανθρώποι φάγος! — Γύμνασμα ἐκτελεσθὲν ἐγώπιον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Οτεντώτων.

«Ο καθηγητὴς. Μάρκους θὰ καταβροχθίσῃ ανθρωπον ζώντα».

— “Οπως δήποτε, εἰς τὸ θέατρον δὲν θὰ πατήσῃ κανεὶς — ἐσκέφθη, καὶ ἐξῆλθε φιλοσοφικῶς εἰς περπάτων.

Τὴν ἐσπέραν ὁ διάσημος καθηγητὴς — πρὸς ἀνάπαισιν τῆς συνειδήσεώς του — διηγήθητη ἡσύχως πρὸς τὸ Πολυθεϊκόν, ὃπου πρὸ μιᾶς ἥδη ἐθδομάδος μάτην προσεκάλει τὸν κόσμον.

Ἐν τῇ ὅδῷ ἀπειρον συνωστίζετο πλῆθος.

— Ιδού, — ύπετονθόρισε, μετὰ πικρίας — πάντες τρέχουσιν εἰς τὸ ἄλλο θέατρον. Εἰς ἐμὲ οὔτε σκυλί δὲν ἔρχεται!

‘Αλλὰ, φθάσας πρὸ τοῦ Πολυθεϊκού, ἔμεινεν ἐκθαμβώδης πρὸ τοῦ πυκνοῦ καιθορυβώδους πλήθους: οἱ πολῖται τῆς Πάξτων ἐγρενθοκοποῦντο δύναται εἰσέλθωσιν εἰς τὸ Πολυθεϊκόν.

‘Η θέα αὐτὴ ἔθεσε πτερά εἰς τοὺς πόδας τοῦ καθηγητοῦ, δύστις ώρμησε πρὸς τὴν ἰδιαιτέραν τοῦ θέατρου θύραν.

— Ελθετε, ἔλθετε γλήγωρες! — τῷ ἐφώναξεν ὁ ἐργολάβος — εἶναι κόσμος!

‘Ητο, τῷ δόντι, κόσμος ἀμέτρητος, ἀτελείωτος.

Φθάσας ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὁ καθηγητὴς ἐπλησίασε πρὸς τὴν αὐλαίαν, καὶ ἐκ τῆς ὀπῆς αὐτῆς ἐπεθεώρησε τὸ θέατρον.

Τὶ κόσμος!

Αἱ κεφαλαὶ ἤσαν ἀναριθμητοί: τὸ δὲ πλήθος, ὃπερ συνωστίζετο πρὸ τῆς θύρας καὶ ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ, ὅθει τοὺς ἥδη ἐντὸς εὐρισκομένους.

Τὰ θεωρεῖα, τὸ ύπερφον ἤσαν κατάμεστα: ἐκ τοῦ πλήθους δὲ ἐκείνου ἀνήρχετο φοβερὸς μυκηθμός!

— Η αὐλαία ἥρθη: ὥστε δε διὰ μαγείας θρησκευτικὴ ἐπῆλθε σιγή: ἔξωθεν ὅμως, ἔξηκολούθει ὁ θόρυ-